

Прокуратура України
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА
СЄВЄРОДОНЕЦЬКА ОКРУЖНА ПРОКУРАТУРА

вул. 8 Березня, 2, м. Северодонецьк, 93404, тел.: (06452) 4-04-77
e-mail: sievierodonetsk@lugprok.gov.ua
Код ЄДРПОУ 02909921

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Кропивницький

«31» травня 2023 року

Прокурор Северодонецької окружної прокуратури Луганської області Приходько Віктор Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 42022132370000165 від 25.08.2022, та встановивши наявність достатніх доказів та підстав для повідомлення підозри у вчиненні злочинів, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278, КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Шкірману Віталію Олександровичу, 16.03.1979 року народження, громадянину України, уродженцю м. Донецьк, Донецької області, зареєстрованому за адресою: Луганська область, м. Голубівка (Кіровськ), вул. Садова, 22, мешкаючому за адресою: Луганська область, м. Голубівка (Кіровськ), кв. 50 років ССРСР, 14/12, ПІН 2892917170, раніше не судимому

про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1 ст.111, ч. 2 ст. 260 КК України.

Фактичні обставини кримінальних правопорушень

Встановлено, що Шкірман В.О. вчинив кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України за наступних обставин.

Зокрема, 24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української

Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язались утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

31.05.1997 відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань по Заключному акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14.01.1998 №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 02.03.1999 № 42 ФЗ). Відповідно до ст. ст. 2-3 зазначеного договору Російська Федерація зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та будівництво відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Статтями 1-3 Конституції України, яка прийнята Верховною Радою України 28.06.1996, визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21.12.1965 № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та обмеження їх суверенітету та від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, встановлено, що ні одна з держав не має право здійснювати

інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

27.04.2014 невстановленими досудовим розслідуванням особами, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, в м. Луганську складені та проголошені «Декларація про суверенітет Луганської народної республіки» та «Акт про проголошення державної самостійності Луганської народної республіки» з метою створення на території Луганської області нового державного утворення «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»). У вказаних документах задекларовано створення, в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на території Луганської області народної, правової, демократичної та суверенної держави – «Луганська народна республіка».

11.05.2014 шляхом проведення «референдуму» з питання підтримки «Акту про державну самостійність Луганської народної республіки» на території Луганської області затверджено утворення «ЛНР».

18.05.2014 представниками «ЛНР» прийнято так званий «Временный Основной Закон (Конституция) Луганской народной республики», що має ознаки нормативно-правового документу, але згідно із законодавством України є нікчемним. Вказаним документом встановлена так звана система органів влади «ЛНР» та їх повноваження.

Одним із основних завдань представників «ЛНР», координація дій яких здійснюється представниками органів влади та Збройних Сил Російської Федерації, є зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

13.04.2014 Радою національної безпеки і оборони України прийнято рішення від «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України», яке введено в дію Указом Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» № 405/2014 від 14.04.2014, відповідно до якого на території України розпочато антитерористичну операцію.

Наказом керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України №33/6/9 від 07.10.2014 районами проведення антитерористичної операції визначені території Донецької та Луганської областей.

До проведення антитерористичної операції, відповідно до статті 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом», залучені військові підрозділи Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, а також інші правоохоронні органи.

З квітня 2014 року по теперішній час представниками «ЛНР», що реалізують злочинний умисел представників влади Російської Федерації та Збройних Сил Російської Федерації щодо досягнення завдань, спрямованих на

визнання легітимності діяльності «ЛНР» та влади її керівників, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, здійснюються захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів інфраструктури на території Луганської області, акти застосування збройної сили проти держави України, чиниться збройний опір Збройними силами України, правоохоронним органам України та іншим представникам сил антитерористичної операції (операції Об'єднаних сил) у відновленні територіальної цілісності України та забезпеченні правопорядку, вчиняються інші злочини.

Як наслідок, під контролем представників «ЛНР» та окупаційної влади Російської Федерації опинилась частина території Луганської області, визначена постановою Верховної Ради України № 254-VIII від 17.03.2015 «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями», постановою Верховної Ради України № 252-VIII від 17.03.2015 «Про визначення окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей, в яких запроваджується особливий порядок місцевого самоврядування».

Чисельні злочини, вчинені представниками «ЛНР» або за їх участі знайшли своє відображення у зверненнях Верховної Ради України до міжнародних організацій та іноземних держав щодо визнання «ЛНР» терористичною організацією. Зокрема, у Зверненні Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором, затвердженому Постановою Верховної Ради України від 27 січня 2015 року за № 129-VIII, та Зверненні до Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, національних парламентів держав-членів ЄС, США, Канади, Японії та Австралії щодо масового розстрілу людей під Волновахою в Україні, затвердженому Постановою ВРУ від 14.01.2015 за № 106-VIII, Постанові ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України «Щодо протидії поширенню підтриманого Російською Федерацією міжнародного тероризму» від 22.07.2014 за № 1597-VII, Постанові ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України «Про відсіч збройній агресії Російської Федерації та подолання її наслідків» від 21.04.2015 за № 337-VIII, Постанові ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України «Про трагічну загибель людей внаслідок терористичного акту над територією України» від 22.07.2014 за № 1596-VII, Постанові ВРУ «Про Заяву Верховної Ради України «Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо скоєння злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами Російської Федерації та керівниками терористичних організації «ДНР» та «ЛНР», які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян» від 04.02.2015 за № 145-VIII.

Факт створення «ЛНР» за підтримки та під контролем Російської Федерації визнано Резолюцією ПАРЕ від 12.10.2016. При цьому в Резолюції зазначено, що

«ЛНР» та всі її «установи» не мають будь-якої легітимності у відповідності з українським або міжнародним правом.

Згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» з 2014 року Російська Федерація чинить злочин агресії проти України та здійснює тимчасову окупацію частини її території за допомогою збройних формувань Російської Федерації, що складаються з регулярних з'єднань і підрозділів, підпорядкованих Міністерству оборони Російської Федерації, підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих іншим силовим відомствам Російської Федерації, їхніх радників, інструкторів та іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також за допомогою окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні Російській Федерації самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України. Згідно з статтею 1 даного Закону тимчасово окупованими територіями у Донецькій та Луганській областях на день ухвалення Закону визнаються частини території України, в межах яких збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль.

Таким чином, з квітня 2014 року по теперішній час агресія Російської Федерації, що розпочалася з неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, супроводжується підтримкою терористичної діяльності, на території окремих районів Луганської області, грубо порушує принципи та норми міжнародного права, зокрема шляхом: систематичного недодержання режиму припинення вогню та продовження обстрілів цивільних об'єктів та інфраструктури, що спричиняють численні жертви серед цивільного населення, військовослужбовців Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань; продовження практики протиправного затримання і утримання громадян України на тимчасово окупованих територіях, їх незаконного вивезення та утримання на території Російської Федерації; намагань поширити російське законодавство, на території окремих районів Донецької та Луганської областей, висування незаконних вимог щодо перереєстрації підприємств та стягнення коштів на користь окупаційної адміністрації Російської Федерації в окремих районах Донецької та Луганської областей, запровадження російського рубля як єдиної валюти на території окремих районів Донецької та Луганської областей, свавільного застосування російських освітніх стандартів у навчальних закладах, запровадження на підприємствах в окремих районах Донецької та Луганської областей, «зовнішнього управління» та визнання незаконних ідентифікаційних документів та реєстраційних знаків транспортних засобів на території окремих районів Донецької та Луганської областей, організації та здійснення насильницьких

зникнень, катувань, нелюдського поводження або покарання, позасудових страт стосовно цивільного населення, українських військовослужбовців та заручників.

Так, з метою реалізації злочинного плану, 2 листопада 2014 року в м. Луганську та частині Луганської області, підконтрольній представникам «ЛНР», всупереч вимогам діючого законодавства України, проведені вибори «голови та депутатів «народної ради ЛНР», за результатами яких обрані т.зв. «голова «ЛНР» та депутати до складу т.зв. «народної ради ЛНР», які приступили до виконання повноважень 4 та 17 листопада 2014 року відповідно. 10 листопада 2014 року за № 38-1 депутатами т.зв. «народної ради ЛНР» прийнято закон «про поліцію», який набув чинності 30 грудня 2014 року.

З метою реалізації злочинних намірів щодо насильницького захоплення державної влади та зміни конституційного ладу, 25 листопада 2014 року самопроголошеним «головою ЛНР» виданий указ № 51/1/01/11/14, згідно яким створена структура виконавчих органів державної влади «ЛНР», до складу яких увійшли «рада міністрів», «міністерства» та інші органи влади т.зв. «ЛНР», які контролюються окупаційною владою Російської Федерації.

11 квітня 2015 року, головою ради міністрів самопроголошеної ЛНР, постановою за № 02-04/91/15 затверджено положення про міністерство внутрішніх справ «ЛНР», яка складена у відповідності до положень ст. 45 закону луганської народної республіки від 25.06.2014 р № 14-1 «про систему виконавчих органів державної влади ЛНР».

Вказане збройне формування має організовану структуру, а саме єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну, його учасники озброєні вогнепальною зброєю. В зазначеному формуванні визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставляться завдання щоденної діяльності, що полягає в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ЛНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортації населення Луганської області, встановлення режиму військового стану, протистояння підрозділам Збройних Сил України та правоохоронних органів України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також скоєння інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень.

Шкірман Віталій Олександрович, 16.03.1979 року народження, громадянин України, який присягав на вірність народу України під час проходження служби в органах внутрішніх справ України, яку проходив в період часу з 01.04.1997 по 04.11.2014, та в подальшому був звільнений за порушення дисципліни, в 2019 році (більш точну дату та час встановити не виявилось можливим), будучи обізнаним про незаконність дій збройних підрозділів та політичного керівництва самопроголошеної «ЛНР», вчинив дії направлені на державну зраду тобто він здійснив перехід на бік ворога в період збройного конфлікту та добровільно вирішив надати допомогу РФ в проведенні підривної діяльності на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, державній безпеці України шляхом участі у діяльності підрозділів НЗФ «ЛНР», а саме у «органах

внутрішніх справ» на посаді «начальника Стахановського ГУВД МВД ЛНР» (мовою оригіналу).

Реалізуючи свій злочинний умисел Шкірман В.О. перебуваючи на тимчасово окупованій території Луганської області, добровільно в період збройного конфлікту, зайняв посаду «начальника Стахановського ГУВД МВД ЛНР» (мовою оригіналу), при цьому Шкірман В.О., усвідомлював, що вказані формування «ЛНР» діють на території України незаконно та що її учасники застосовують зброю, вчиняють захоплення будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, вбивства людей, вибухи, підпали та інші дії, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, завдають значної майнової шкоди та призводять до настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення та впливу на прийняття рішень органами державної влади, місцевого самоврядування, а також чинять збройний опір, незаконну протидію та перешкоджають виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів України й військовослужбовцями Збройних Сил України, задіяними у проведенні антитерористичної операції та операції об'єднаних сил.

Займаючи керівну посаду у т.з. правоохоронному органі, Шкірман В.О., проводив прийом громадян у приміщенні «Стахановського ГУВД МВД ЛНР» (мовою оригіналу), приймав участь в урочистих заходах на честь «п'ятої річниці ЛНР» та відкритті «консультаційного пункту з оформлення документів для отримання громадянства російської федерації». Крім цього, Шкірман В.О. брав участь в «координаційній нараді в прокуратурі міста Стаханова».

Своїми злочинними діями Шкірман В.О., як учасник вищевказаного НЗФ, реалізовував функції, які забезпечували стійкість псевдодержавного утворення «ЛНР», створював безпечні умови для функціонування його «органів влади», забезпечував діяльність та функціонування НЗФ ЛНР, маючи за мету встановлення та належне функціонування незаконно створених правоохоронних органів ЛНР, органів законодавчої, виконавчої, судової влади, надавши тим самим допомогу РФ в проведенні підривної діяльності проти України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, в період збройного конфлікту.

Таким чином, громадянин України Шкірман Віталій Олександрович, 16.03.1979 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, тобто у вчиненні державної зради - діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, державній безпеці України шляхом переходу на бік ворога в період збройного конфлікту.

Крім того, Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24 серпня 1991 року схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада

Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить

контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Указаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед Академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та ЗС РФ, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в

Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалась їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

Так, у березні – квітні 2014 року організовувались та проводились антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях. Основою їх метою було поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для послідувочої організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території окупаційні адміністрації, які повинні створити уявлення діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил,

які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

У березні - квітні 2014 року в м. Луганську та інших населених пунктах Луганської області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на порушення територіальної цілісності України.

Так, в квітні 2014 року за підтримки керівництва Російської Федерації групою проросійськи-налаштованих мешканців Луганської області, т.зв. представників територіальних громад Луганської області, ініційовано проведення так званого референдуму з питанням: «Чи підтримуєте Ви Акт про державну самостійність «ЛНР», яким публічно закликано місцеве населення Луганської області до проведення 11.05.2014, на порушення порядку встановленого Конституцією України, так званого «загального обласного референдуму» на території Луганської області, з питання визнання державної самостійності «Луганської народної республіки», та вчинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України.

11 травня 2014 року в окремих містах та районах Луганської області, всупереч законодавству України за ініціативи проросійськи-налаштованих мешканців Луганської області (стосовно яких розслідуються окремі кримінальні провадження та стосовно яких судами винесено обвинувальні вироки) організовано та проведено так званий «референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про створення незаконного псевдодержавного утворення «ЛНР».

18 травня 2014 року на підтримку результатів проведеного так званого референдуму представниками самопроголошеної «ЛНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, проголошений юридично нікчемний нормативно-правовий акт т.зв. «Тимчасовий основний закон (Конституція) Луганської народної республіки», яким передбачено, що т.зв. «Луганська народна республіка є демократичною, правовою та соціальною державою, її територія визначається кордонами, які існували на день її утворення (тобто територія Луганської області України), а влада здійснюється шляхом поділення на законодавчу, виконавчу та судову».

На підставі зазначеного юридично нікчемного нормативно-правового акту представниками самопроголошеної «ЛНР», представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані політично-управлінські (т.зв. «органи державної влади ЛНР») та силові органи, які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні зв'язки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників зазначених органів лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

При цьому, кожний учасник органів політичного та силового блоків «ЛНР» (у т.ч. які долучалися в подальшому до їх складу) усвідомлювали, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії Російської Федерації та зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом незаконного створення на території Луганської області нового псевдодержавного утворення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Луганської області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань ГШ ЗС Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Луганської області т.зв. «ЛНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Одночасно, представниками Російської Федерації та контрольованими ними органами України, з метою насильницької зміни конституційного ладу України, на тимчасово окупованій частині Луганської області з числа представників політичного блоку «ЛНР» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, та, згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупаційної адміністрації Російської Федерації – т.зв. «ЛНР», діяльність яких направлена на насильницьку зміну конституційного ладу України.

Так, з метою реалізації злочинного плану, 2 листопада 2014 року в м. Луганську та частині Луганської області, підконтрольній представникам «ЛНР», всупереч вимогам діючого законодавства України, проведені вибори «голови та депутатів «народної ради ЛНР», за результатами яких обрані т.зв. «голова «ЛНР» та депутати до складу т.зв. «народної ради ЛНР», які приступили до виконання повноважень 4 та 17 листопада 2014 року відповідно. 10 листопада 2014 року за № 38-1 депутатами т.зв. «народної ради ЛНР» прийнято закон «про поліцію», який набув чинності 30 грудня 2014 року.

З метою реалізації злочинних намірів щодо насильницького захоплення державної влади та зміни конституційного ладу, 25 листопада 2014 року

самопроголошеним «головою ЛНР» виданий указ № 51/1/01/11/14, згідно яким створена структура виконавчих органів державної влади «ЛНР», до складу яких увійшли «рада міністрів», «міністерства» та інші органи влади т.зв. «ЛНР», які контролюються окупаційною владою Російської Федерації.

11 квітня 2015 року, головою ради міністрів самопроголошеної ЛНР, постановою за № 02-04/91/15 затверджено положення про міністерство внутрішніх справ «ЛНР», яка складена у відповідності до положень ст. 45 закону луганської народної республіки від 25.06.2014 р № 14-1 «про систему виконавчих органів державної влади ЛНР».

Вказане збройне формування має організовану структуру, а саме єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну, його учасники озброєні вогнепальною зброєю. В зазначеному формуванні визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставляться завдання щоденної діяльності, що полягає в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ЛНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортації населення Луганської області, встановлення режиму військового стану, протистояння підрозділам Збройних Сил України та правоохоронних органів України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також скоєння інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень.

В 2019 році (більш точну дату та час встановити не виявилось можливим) перебуваючи на тимчасово окупованій території Луганської області, у громадянина України Шкірмана Віталія Олександровича, 16.03.1979 р.н., який був обізнаний про незаконність дій збройних підрозділів та політичного керівництва самопроголошеної «ЛНР», виник злочинний умисел, направлений на участь у діяльності підрозділів НЗФ «ЛНР», а саме в «органах внутрішніх справ» на посаді «начальника Стахановського ГУВД МВД ЛНР» (мовою оригіналу).

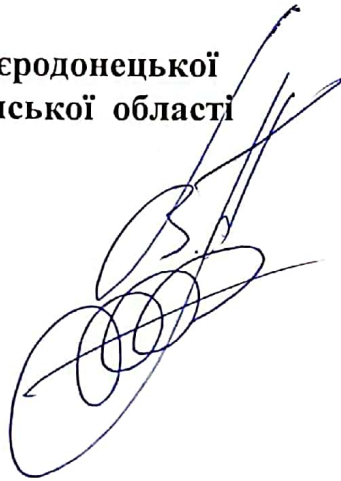
Реалізуючи свій злочинний умисел Шкірман В.О., добровільної зайняв посаду «начальника Стахановського ГУВД МВД ЛНР» (мовою оригіналу), на якій він перебував до березня 2022 року, при цьому Шкірман В.О., усвідомлював, що вказані формування «ЛНР» діють на території України незаконно та що її учасники застосовують зброю, вчиняють захоплення будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, вбивства людей, вибухи, підпали та інші дії, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людей, завдають значної майнової шкоди та призводять до настання інших тяжких наслідків, з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення та впливу на прийняття рішень органами державної влади, місцевого самоврядування, а також чинять збройний опір, незаконну протидію та перешкоджають виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів України й військовослужбовцями Збройних Сил України, задіяними у проведенні антитерористичної операції та операції об'єднаних сил.

Своїми діями Шкірман В.О., як учасник вищевказаного НЗФ реалізовував його функції, маючи за мету участь в діяльності не передбаченого законом збройного формування.

Таким чином, громадянин України Шкірман Віталій Олександрович, 16.03.1979 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 260 КК України, тобто в участі у діяльності не передбаченого законом збройного формування.

За сукупністю злочинів Шкірман В.О. підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 260, ч. 1 ст. 111 КК України.

Прокурор у кримінальному
провадженні – прокурор Сєверодонецької
окружної прокуратури Луганської області
«31» травня 2023 року

Віктор ПРИХОДЬКО

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Вручена Шкірману В.О., який підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 111 та ч. 2 ст. 260 КК України.

Кримінальний процесуальний кодекс України
від 13.04.2012 (витяг)

Стаття 42 Підозрюваний

1. Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276–279 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), повідомлено про підозру, або особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

3. Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту – мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

5. Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

6. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

7. Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу апробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

8. Підозрюваному, обвинуваченому вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Стаття 285. Загальні положення кримінального провадження під час звільнення особи від кримінальної відповідальності

1. Особа звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом України про кримінальну відповідальність.

2. Особі, яка підозрюється, обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення та щодо якої передбачена можливість звільнення від кримінальної відповідальності у разі здійснення передбачених законом України про кримінальну відповідальність дій, роз'яснюється право на таке звільнення.

3. Підозрюваному, обвинуваченому, який може бути звільнений від кримінальної відповідальності, повинно бути роз'яснено суть підозри чи обвинувачення, підставу звільнення від кримінальної відповідальності і право заперечувати проти закриття кримінального провадження з цієї підстави. У разі якщо підозрюваний чи обвинувачений, щодо якого передбачене звільнення від кримінальної відповідальності, заперечує проти цього, досудове розслідування та судове провадження проводяться в повному обсязі в загальному порядку.

Стаття 468. Угоди в кримінальному провадженні

1. У кримінальному провадженні можуть бути укладені такі види угод:

- 1) угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим;
- 2) угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості.

Стаття 469. Ініціювання та укладення угоди

1. Угода про примирення може бути укладена за ініціативою потерпілого, підозрюваного або обвинуваченого. Домовленості стосовно угоди про примирення можуть проводитися самостійно потерпілим і підозрюваним чи обвинуваченим, захисником і представником або за допомогою іншої особи, погодженої сторонами кримінального провадження (крім слідчого, прокурора або судді).

Угода про примирення у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством, може бути укладена лише за ініціативою потерпілого, його представника або законного представника.

Якщо дії чи інтереси законного представника суперечать інтересам особи, яку він представляє, за рішенням прокурора, слідчого судді, суду такий законний представник замінюється іншим із числа осіб, визначених статтею 44 цього Кодексу.

2. Угода про визнання винуватості може бути укладена за ініціативою прокурора або підозрюваного чи обвинуваченого.

3. Угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо кримінальних проступків, нетяжких злочинів та у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Укладення угоди про примирення у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, не допускається.

4. Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо:

1) кримінальних проступків, нетяжких злочинів, тяжких злочинів;
2) особливо тяжких злочинів, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України за умови викриття підозрюваним чи обвинуваченим іншої особи у вчиненні злочину, віднесеного до підслідності Національного антикорупційного бюро України, якщо інформація щодо вчинення такою особою злочину буде підтверджена доказами;

3) особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена щодо кримінальних проступків, злочинів, внаслідок яких шкода завдана лише державним чи суспільним інтересам. Укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, а також у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, внаслідок яких шкода завдана державним чи суспільним інтересам або правам та інтересам окремих осіб, у яких беруть участь потерпілий або потерпілі, не допускається, крім випадків надання всіма потерпілими письмової згоди прокурору на укладення ними угоди.

5. Укладення угоди про примирення або про визнання винуватості може ініціюватися в будь-який момент після повідомлення особі про підозру до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку.

6. У разі недосягнення згоди щодо укладення угоди факт її ініціювання і твердження, що були зроблені з метою її досягнення, не можуть розглядатися як відмова від обвинувачення або як визнання своєї винуватості.

7. Слідчий, прокурор зобов'язані проінформувати підозрюваного та потерпілого про їхнє право на примирення, роз'яснити механізм його реалізації та не чинити перешкод в укладенні угоди про примирення.

8. У разі якщо кримінальне провадження здійснюється щодо кількох осіб, які підозрюються чи обвинувачуються у вчиненні одного або кількох кримінальних правопорушень, і згода щодо укладення угоди досягнута не з усіма підозрюваними чи обвинуваченими, угода може бути укладена з одним (кількома) з підозрюваних чи обвинувачених. Кримінальне провадження щодо особи (осіб), з якими досягнуто згоди, підлягає виділенню в окреме провадження.

У разі якщо в кримінальному провадженні беруть участь кілька потерпілих від одного кримінального правопорушення, угода може бути укладена та затверджена лише з усіма потерпілими.

У разі якщо в кримінальному провадженні беруть участь кілька потерпілих від різних кримінальних правопорушень, і згода щодо укладення угоди досягнута не з усіма потерпілими, угода може бути укладена з одним (кількома) з потерпілих. Кримінальне провадження щодо особи (осіб), яка досягла згоди, підлягає виділенню в окреме провадження.

Стаття 472. Зміст угоди про визнання винуватості

1. В угоді про визнання винуватості зазначаються її сторони, формулювання підозри чи обвинувачення та його правова кваліфікація з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність, істотні для відповідного кримінального провадження обставини, беззастережне визнання підозрюваним чи обвинуваченим своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, обов'язки підозрюваного чи обвинуваченого щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце), умови часткового звільнення підозрюваного, обвинуваченого від цивільної відповідальності у вигляді відшкодування державі збитків внаслідок вчинення ним кримінального правопорушення, узгоджене покарання та згода підозрюваного, обвинуваченого на його призначення або на призначення покарання та звільнення від його відбування з випробуванням, умови застосування спеціальної конфіскації, наслідки укладення та затвердження угоди, передбачені статтею 473 цього Кодексу, наслідки невиконання угоди.

2. В угоді зазначається дата її укладення та вона скріплюється підписами сторін.

Стаття 473. Наслідки укладення та затвердження угоди

1. Наслідком укладення та затвердження угоди про примирення є:

- 1) для підозрюваного чи обвинуваченого – обмеження права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 і 424 цього Кодексу та відмова від здійснення прав, передбачених пунктом 1 частини четвертої статті 474 цього Кодексу;
- 2) для потерпілого – обмеження права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 і 424 цього Кодексу та позбавлення права вимагати в подальшому притягнення особи до кримінальної відповідальності за відповідне кримінальне правопорушення і змінювати розмір вимог про відшкодування шкоди.

2. Наслідком укладення та затвердження угоди про визнання винуватості для прокурора, підозрюваного чи обвинуваченого є обмеження їх права оскарження вироку згідно з положеннями статей 394 та 424 цього Кодексу, а для підозрюваного чи обвинуваченого – також його відмова від здійснення прав, передбачених абзацами першим та четвертим пункту 1 частини четвертої статті 474 цього Кодексу.

Згідно з ч. 1 ст. 127 КПК України підозрюваний, а також за його згодою будь-яка інша фізична чи юридична особа має право на будь-якій стадії кримінального провадження відшкодувати шкоду, завдану потерпілому, територіальній громаді, державі внаслідок кримінального правопорушення.

На всіх стадіях кримінального провадження потерпілий має право примиритися з підозрюваним і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження (ч. 4 ст. 56 КПК України).

Конституція України від 28.06.1996 (витяг)

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання. Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Закон України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (вигляд)

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

— на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати

захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибыття захисника;

– знаходитися з правилами тримання під вартою;

– на шоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість шоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

– одержувати передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

– купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

– користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;

– користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

– на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

– відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежується права інших осіб;

– на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

– звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки виправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді тромадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під варту у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання пими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюється в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеної їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

– додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

– дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

– бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

–Бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1363 «Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою» (витяг)

Стаття 10. пункт 2) суб'єкти подання інформації, органи (установи), де перебувають затримані особи:

- інформують під час затримання кожну особу про право та можливість отримання безоплатної вторинної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», вручають пам'ятку для затриманих осіб, в якій зазначається єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги (0-800-213103) (контактний центр системи надання безоплатної правової допомоги);

Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 №3460-VI (витяг)

Стаття 13 «Поняття безоплатної вторинної правової допомоги»

1. Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг: 1) захист; 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру.

Стаття 14 «Суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу»

Право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб:

5) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

6) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - на правові послуги, передбачені пунктами 1 і 3 частини другої статті 13 цього Закону;

7) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі, - на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону.

Права і обов'язки підозрюваного мені роз'яснені та зрозумілі.

Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав:

« ____ » _____ 2023 р. « ____ » ГОД. « ____ » ХВ.

Підозрюваний _____

Пам'ятку вручив:

**Процесуальний керівник у кримінальному
провадженні – прокурор Северодонецької окружної
прокуратури Луганської області**

Віктор ПРИХОДЬКО

«31» травня 2023 року

